

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 6. Miserere. Hinc optime inchoatur oratio, & non sicut Pelagius docet, nec vult Deus virga verbera.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

Ch istum imiterur, monentem audiat Apollolum: *Christus resurgens ex mortuis, iam non moritur, mors illi ultra, &c. Sic & vos &c. in nouitate vite ambulemus. Eg edere de peccato, & de omnibus finibus eius, exurge, & tum tua est oratio conueniens, sic testatur amicus Iob: Longe elenabis ad Deum faciem tuam, rogabis eum & exaudiet te &c. De quibus heri.*

Ut autem c.arius nobis exponat, quam omnibus numeris absoluta fuerit oratio Chananaea, ut nulla illi defuerit circumstantia ad lit: Clamabat. Adest Datus Ambrosius declarans verba D. Am. Regis Dauid: Clamauit in toto corde suo. O bona oratio, nulla melior. Clamauit in toto corde suo. Profertur deinde hitoriam Moylis. Profertur ac insequitur Pharaonem, o mentis furore Israclitas Agypto excedentes, qui inter bippos coactati montes exercitu pressi Pharaonis, qui eos pone infectabantur, & maris fluctibus, quod se progredientibus opponeret, transiitumque denegaret: conuerterunt, uociferantur. Cum appropinquasset Pharaon, Aetames filij Israel oculos, uiderunt Agyptios post se: & timuerunt ualde, clamaueruntque ad Dominum instabat Pharaon, & innumeris Agyptiorum signa in curribus uocabat Heb. 21. Hinc circumspicitur hostibus, inde interfectum mare plebem Dei clauserat. Nulla in armis fiducia, spes nulla in uiribus. Nepebat tantummodo querela miserabilis, quod commisit sibi foret dura in Agypto seruitutis onera subire, quam altera in a ferro morte conueni: querela nihil praesidij ferens plurimum offensae afferens. Stabat ergo Moyses, maestas sollicitus, anxius populi & periculis & querelis, expectans fidem celestium promissorum: & tacitus secum ipse uoluebat quia tandem Dominus ope, inuictis armamentis, memor gratia, subueniret. Dicit ad eum Dominus. Quid clamas ad me? Quam eius non audio, uocem eius agnoscio, silentium eius agnosco, clamorem eius in peribis deprehendo. Clamabat populus, & non audiebatur: tacebat Moyses, & audiebatur. Non populo dictum est, Quid clamas ad me? Non enim ad Deum clamabat populus, qui inuisa & uis indigna clamabat: sed Moysi dictum, qui de me speras, tu solus ad me clamas, qui uocem meam excitas. Tu solus ad me clamas, qui per uocem meam terram annuntiaris: meum nomen expectas. Clamabat ergo Moyses in corde suo, & omnis sapiens in corde suo clamat. Denique sapientia in altissima predicatione donuocatur ad craterem dicens: Relinquitte insipientiam, & querite sapientiam. Magna sublimitatis, magna uocis hac predicatio est.

qua sentis sapientiam pollicetur. Et Iesus Dominus clamabat: si quis uult uocari ad me, &c. In ai. Et uocem uere magna clamabat, qui uocabas homines ad regnum caelorum ad illum uenerunt. Item uocem uere magna clamabat, qui uocabas homines ad uita aeterna suus infundatur. Et tu cum oras, magna oras, id est, ea ora qua aeterna sunt, non caduca. Ora qua diuina sunt, argue caelestia, ut sis sicut Angeli in celo. Dicit orare pro pecunia quia aringo est, nisi pro auro, quia metallum est: nisi pro possessione, quia terra est. Ista oratio ad Deum non peruenit, non audit Deus nisi quod dignum suis duci, esse beneficium, si dicitur uocem plenam deuotionis & gratia. Non solum ergo clamandum in corde, sed etiam in toto corde clamandum est. Sicut enim corporaliter tunc bene clamatur, ita spiritualiter totum est clamandum corde: si uolumus magna de ferre, & a Domino qua poscimus imperari. Hanc Dominus uocem ex gehai a populo, quam populus nesciebat, id est, dixit Dominus: Populus hic labris me honorat, cor autem longum est a me. Qui ergo appropinquauerit corde, ipse audietur a Domino. Cor ergo prius claret, ut sermo possit audiri.

§. 6. Misereere. Hinc optime incipitur oratio, & non sicut Pelagius docet, nec uult Deis uirga uerbera.

Ad uiamus hanc mulierem perorantem, ut ex ore eius. uerba sumamus, ore nostro exprobanda. Misereere mei Domine fili Dauid, filia mea uult a demonio uexari. Haec oratio pluribus uarietate mysterijs, quam uerbis, quam syllabis, imo quam litteris. Quam congrua principium, Misereere: Num per uocem Misereere mei exordiris? concludas, Acceptabis sacrificium iustitiae, &c. Inspicientes oratores hebraeorum sunt primordia: uolumus, uerbum superbam quali ad quod peruenit illis ex iustitia deberetur. Hinc de hominis initium? Signum non dabitur. D. Hier. 23. Scripsit D. Hieron. tres libros contra Pelagium Haereticum, qui uis omnes eius refutabat errores: uidebat modum quendam orandi, quam Pelagius docebat, ubi clariissime demonstrat, quam parum ipse sciat, quid sit oratio. Refert igitur, quod Pelagius a nobili quodam uirga requisitus, ut eam de oratione rite instrueret, illi refert ipse ferit ad orationem primo requirit, ut quis coram Deo suorum longissimum uocem catalogum meritorum: sua enaret ieiunia, eleemosynas, legis Dei obseruationem, his iniunctis oret, dicat. Tu uolli Domine, quod te mihi deuinxerim, & ratio suadeat iustissima, ut cuique quod

quod suum est, tribuatur: Memento, quod hoc & illud fecerim opus in tui nominis dignitatem quodque hoc & illud præceptum obediens servauerim: Tu nesci Domine, quam sancta, quam innocentes, quam pure sint ab omni fraude, & iniuria & rapina, quis ad se extendit manus, quam iusta, quam immaculata labia, & ab omni mendacio libera, quibus tibi ut miserari orationes, preces fundo. O rationis impotens, ait D. Hier. Christiani est hæc, an Pharisæi superbiam oratio: qui etiam in Evangelio loquebatur: Gratias tibi ago Domine: quia non sum sicut ceteri homines. O Stultorum stultissime nescis, quam fuerit diuersus modus orandi Dan. elis Prophete, cuius orationis hoc fuit exordium: Peccauimus Domine, iniuste egimus, &c. nobis confuso &c. Misereere &c. nescis, prorsus ignoras Spiritus S. regulam: Insuper in principio orationis accusator est sui.

Luc. 18.
Dan. 9.
Gen. 28.
Luc. 16.

Non sine magna ratione teste D. Cyrill. Alexandrin. Præcepit Deus, dum columbas, vel turres offerrent, eius conspectui sacrificandas, ut prius eis alas confringerent, Nihil t. b. ad scribas præsumptuos, nec in altum alas attollas, nec superbus in oratione coram Deo, ex bonis tuis operibus intumescas, qui potius humilis prosternere, Diuinam inuoca misericordiam, scelera tua reuoca in memoriam, quæ re omnis gratiæ testantur indignum. Magnam later in petra, quæ fluente. Eudais ministravit, mysterium. Siti laborat populus inter arenam Arabiæ deserta: accurrunt Moyses & Aaron ad Dominum: quibus ille: accedite ad petram, quod si optetis aquam, ex illa, & per illam vobis est haurienda, de hoc vos volo præmonitos, ut nullo modo eam virga percussistis: sed tantummodo Loquimini ad Petram. Præceptum hoc transgressi, bis virga silicem percusserunt: unde ita grauer offendus Dominus, numquam eis voluit hanc culpam dimittere impunitam: quinimo in eius poenam Moyses & Aaron vita priuauit, nec ingressum eis in terram concessit, sapienter licet rogatus, promissionis. Ignoscat nobis Deus, quid peccati commissum, in petra percussione, ut aquas extorqueant, quod Deum Ge exercebat: Num forsitan percussendo petram, Domini oculos viderunt?

Luc. 18.
1. Corin.
Gen. 28.
Dan. 9.
Gen. 28.

Exponit nobis Diuus Paulus petram hanc Christi fuisse figuram, Petra autem erat Christus. A quo misericordiae & donorum omnium aquæ scaturiunt à quo sunt hauriende. Si quis sitit veniat ad me. Venite ad me omnes qui laboratis. Hieron. Batt. de la Raza. Tom. 1.

Ex ipso, & per ipsum & in ipso sunt omnia. Virga symbolum est iustitiæ, & ad hanc significandam, Reges & Principes, quibus competit exercitium iustitiæ, virgam manu gestant. Ut à Rom. 2. 27. Christo donorum impetres aquas, hanc virgam 36. caue ne applies, ne iustitias tuas profeias in medium: hoc enim exordium nequaquam congruit orationi, sed Dei tantummodo inuoca miserationes, Ora cum Daniele: Nec enim in iustificationibus nostris prosternimus preces ante faciem tuam, sed in miserationibus tuis multum. Quam longe aberrabat Pharisæus, qui se Deo iungebat collationem, honorem suorum operum fiducia tumens; offert Deo ieiunia sua, suas elemosynas, in decimis soluendis iustitiam. Inordinatè accedis, tibi pollicitor, quod repulsam patieris. Humilis Publicanus stans à longè, qui se diuinis oculis iudicat indignum, nihil præter miserias, ut pauperes, qui à te flagitant elemosynam, Deo exponit, non præclara itemmata, non spes immensas: sed vulnera, sed calamitates, sed mortuos, misericordiarum aptissima obiecta, peccus percussit verbera reperito, vociferatur acclina. Deus propitius esto mihi peccatori: O quales hausit misericordiarum, & gratiarum aquas? Descendit iustificatus.

Dan. 9.
Luc. 18.
Gen. 28.

Verbulum vnum posuit S. Spiritus in historia Iacob. Quasi impetens, ut magni ministerii. Mortuo Abraham, Isaac ætate inuenit, natusque illi filius Esau & Iacob famas valida regionem oppressit: statuit Isaac discedere, replicat Deus, ne discesseris, nihil tibi deerit, licet plurimi percant: memini enim me patri tuo Abraham pollicitum, dare illi terram hanc & semini eius, tu vero principalis eris huius familie aqueductus. Quiescit, igitur in Geraris regione Palaestinarum, arida, & famis tempore. Accurrit Isaac & præ cæteris laborat expurgare puteos, quos pater suus Abraham illis in montibus effoderat, nomina tissimos: Et puteus viuentis, & viuentis: puteus iuramenti. Quibus eadem nomina imposuit, quæ Abraham imposuerat. Licet autem apti essent, nihilominus seruis suis præcipit, ut in valle profunda altos effodiant. Sic pro valle torrens scriptus est. (Inquit Diuus Hieronimus) Foderuntque in ortu & repererunt aquam viuentem. Apud sunt montium putei, sed ad aquæ viuentem scaturiginem fode in vallibus. Multas hauries aquas, si per opera bona fodias &c. ac fode in valle totam miseriarum defectum, inopia, O quam salutare, quam abundantes aquæ proli-

Luc. 18.
Gen. 28.
Iacob.

Ccc proli-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

profluent: vitam sapius ligone vallem hanc
 effoderes, tuarum calamitatum. Miser sum &
 miserabilis, carper & nudus omnium inops,
 primus peccatorum. *Miserere mei* &c. Proinde
 Salomon sapienter portas templi compegit de
 lignis oliuarum. misericordie signis, per hanc
 enim tibi utrandum, hinc orationis tua tibi
 si me primo ordium, cum Chananaea. *Miserere.*
 Quo verito (explicat Orig.) sic Christo sugge-
 rit. De me nihil mihi pretiosum tuis dignum
 confidibus, nec obsequia tanta, quibus nisi
 oratio mea posse videatur. Nihil tantæ conue-
 niens Maieftati; ac proinde nihil horum offe-
 re, ad misericordie suam recorro, hanc implo-
 ro, hanc sumo mediatricem, *Miserere.*

§. 7. Mei. Punit Deus parentes in filiis, &
 aliquando damorem sui appetum filiorum.

Cuius, rogas o mulier, Deus miseretur?
 Mei. Quis opprimitur; quis damnum
 patitur? An non filia tua; tu ipsa faterist
 Filia mea male à demonio vexatur. Cur ergo
 non te audio rogantem, Domine miserere filia
 mea; sic aliter inelamabat, simili necessitate
 obrutus, & filio suo lunatico afflicto pater:
 Domine, miserere filio meo Multa & vtilia se no-
 bis hic offerunt consideranda. Sit autem hoc
 primum, medium omnium efficacissimum, quo
 mulier: p. esse Christum accederet, & ad Di-
 vinitatis Christi cognitionem trahere: ut, sup-
 plex rogaret misericordiam, hoc unicum fuit,
 filiam eius à demonio male cruciari. *Filia mea*
male à demonio vexatur. O quale remedium, ut
 peccatis egrediaris filium tuum apprehendit?
 Notari dignissima est historia Moysi ac Pha-
 raonis: instat, virget eum Moyses, ut dimittat
 populum, ingemuntur flagella, caeditur octa-
 vo, nimirum locustis; his quoque liberatur. Et
 induratum est cor Pharaonis. Succedit error re-
 nebrarum, nec his terretur aut Dei cognoscat
 potentiam, aut emollitur obduratus. Tandem
 aliquantulum convulsus, Discendite, inquit, vos
 & filii vestri: jumenta vero remaneant Nulla-
 tenus: hæc enim Deo nostro in sacrificium re-
 quiruntur, ad hoc enim tendimus: *Nec ungula*
remanebit: itom achatur Pharaon, ferrox in hæc
 verba erumpit: *Recede à me, & caue ne ultra*
videas faciem meam, quocumque die apparueris
mihi, morieris. Cui Moyses, *Ita fiet, sicut lo-*
cutus es, non videbo ultra faciem tuam. Et addit
 illud ex capite 14. ut auctores declarant. tum

enim illi Deus revelavit, ac præcipit, ea dice-
 ret. &c. Hinc ego discedo: *Nec ultra videbo fa-*
ciem tuam. &c. Actamen hæc audis. *Hæc dicit*
Dominus: media nocte egrediar in Ægyptum (Egre-
dietur Dominus, quasi de tuguriis suis) Et mo-
netur omne primogenitum Ægypti; à primogenito
Pharaonis, usque ad primogenitum ancille &c.
Descendentque omnes servi tui (illi qui tibi cor-
dis scelerum obdurationem) Et adorabunt me
dicentes: Egredere tu, & omnis populus, qui subie-
ctus est tibi, & exiit à Pharaone utatus nimis.
 Dicendo, quæretis me, rogabit me, & ad-
 orabit me, *Adorans.* In muliere Chananaea,
 quod & factum est quando luxerunt primoge-
 nitos suos occisos. *Surrexit Pharaon nocte, & om-*
nes servi eius, cumque Ægyptus. Accedunt fe-
stin. Moysen ac Aaron. Multi credunt ipsum
Pharaonem, ac Principes eius accessisse: Sa-gite
& egredimini à populo meo vos, & filii Israel, &
immolate Domino, sicut dicitur. Cnes vestra &
amenta assumite, ut perieratis, & abeuntes bene-
dicite mihi. O que tragoedia! dextere dimicanti
Perpendunt al qui verbum hoc. Surgis, erant
entia. Moyses & Aaron quiescentes, quos virget
ut à quiete surgant, Deo statim suo sacrificatu-
ri: quis instat, ut Pharaon Rex adeo populum
virget ad Dei sacrificia? elades primogenito-
rum.
 Nunc secundam rationem exploremus. Mul-
 lier hæc parentum suorum meminit, facinora
 recolat atavorum, è quibus addicit, quid sibi sit
 faciendum. O vos omnes, qui nobilium stem-
 mate gloriamini, & ad quodlibet verbum, ve-
 stras adducitis genealogias: si oculos vestros
 ad antecessores vestros reflectere is, eorum lau-
 de digna facinora consideraveris, acta nobilio-
 respecto ris eorum excellentiam, in Deum pietat-
 em, in pauperes misericordiam, honoris Dei
 zelum flagrantissimum, Ecclesias edificantes,
 hospitalia censibus dotantes, Sacellanias insti-
 tuentes, defendentes orphanos, viduas auxiliantes,
 fidem defendentes, virtutem magnificantes,
 vitam illi vestrorum studiorum essent
 scholæ, eorumque quæ vobis conveniunt facien-
 da. Revolet hæc mulier: suorum genealogiam,
 & priorum acta proavorum, & in eorum statim
 intuent principio, quod poena quæ filium infligitur,
 ob parentum culpam infligatur.
 Liqueat omnibus actus ille impudentissimus,
 quo Cham patrem suum Noe turpiter dedeco-
 ravit. Voluit eum Noe pro meritis castigare, &
 ait: *Maledictus Chamam.* Erat autem Chamam
 filius Cham. Quis peccavit? Cham. Quem
 punit.